

2024

IŠGYVENTI MOKYKLĄ: GAIRĖS MOKYTOJUI

Lektorė: Asta Blandė

Iš esmės nieko negalime išmokyti,
galime tik sudaryti galimybes mokytis,
o mokinys turi aktyviai mokytis pats.

*Mokytojas gali tik
pateikti reikiamą medžiagą,
ją nuosekliai ir aiškiai išdėstyti,
nurodyti esamas žinių spragas,
suteikti tinkamą mokymosi aplinką, (...)*

(Dr. U. Neniškytė)

APIE MOKYTOJO PROFESIJA

„Mokytojo darbas –

- ✓ padaryti tai, kas nuo jo priklauso,
- ✓ paleisti tai, kas nebepriklauso ir
- ✓ sugebėti atskirti vieną nuo kito“

Psichologė G. Jurgaitytė

PAGARBUS SANTYKIS

- RYŠYS + SUSITARIMAI (TAISYKLĖS) = PAGARBUS SANTYKIS;
- ~~RYŠYS~~ + TAISYKLĖS = **MAIŠTAS**;
- RYŠYS + ~~SUSITARIMAI (TAISYKLĖS)~~ = **CHAOSAS**

APIE DARBĄ KONTAKTE SU KITAIŠ ŽMONĖMIS (1)

- ✓ Žmonės mus, o mes juos veikiame kaip veidrodžiai;
- ✓ Kaip mums seksis santykiyje su kitais, priklausys nuo:
 - ✓ Asmeninės savivertės;
 - ✓ Psichologinio atsparumo;
 - ✓ Išgyventų patirčių;
 - ✓ Išminktų elgesio modelių, atradimų, - kurie „patogiausi“;
 - ✓ Socialinio emocinio intelekto galių;
 - ✓ Gebėjimo kurti pagarbius santykius.

	Tu „gera(s)“	Tu nesi „gera(s)“
Aš „gera(s)“	KRYPTINGAS: <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Klausiu;</i> ✓ <i>Domiuosi;</i> ✓ <i>Tikslinuosi;</i> ✓ <i>Nepalieku „skylių“ komunikacijoje.</i> 	NURODANTIS: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Įsakinėju;</i> • <i>Nurodau, kaip teisingai;</i> • <i>Nelinkęs klausti ar tikslintis;</i> • <i>Priešišškai reaguju į kitokią nuomonę.</i>
Aš nesu „gera(s)“	PASYVUS: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Tyliu;</i> ○ <i>Kaupiu;</i> ○ <i>Reaguju viduje, bet slepiu, užgniaužiu.</i> 	PASYVUS AGRESYVUS: <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kaupiu ilgai;</i> ▪ <i>„Sprogstu“;</i> ▪ <i>Galimos neadekvačiai stiprios ir intensyvios reakcijos.</i>

APIE RYŠIŲ KŪRIMĄ

- Prisiminti, kad kito būdas bendrauti yra apie jo prigimtį, kartais – turimus sunkumus, patirtis bei pamokas;
- Suprasti, kas jus „kabina“ ir svarbiausia, - kodėl (ką tai sako apie jus);
- Ne teisdami, o pažindami greičiau suprasite, koks bus jūsų santykis;
- Galimybė susitarti dėl bendravimo būdų (kokio elgesio tikisi, ką jūs galite pasiūlyti) palengvina bendrystę;
- Svarbu leisti sau būti teisingu, profesionaliu, t.y. **NEPATOGIU**.

SVARBI TAISYKLĖ

- Svarbiausia ne tai, kaip kitas elgiasi, o kaip tu reaguoji?
- Nori pokyčio – keisk savo reakciją.

APIE DARBĄ KONTAKTE SU KITAIŠ ŽMONĖMIS (2)

- ✓ Labai svarbus savęs pažinimo (ypač pažeidžiamumo atpažinimo) faktorius;
- ✓ Tarpusavio santykiuose su kitais ir savimi ryškūs gynybos mechanizmai.

APIE MOKYTOJO PROFESIJĄ

- ✓ Mokytojas – žmogus, kuris moko savimi ir kaskart naudoja savo asmeninius resursus (emocinius, fizinius, intelektinius,...);
- ✓ Už resursų atsargas ir jų papildymą atsakingas pats mokytojas;
- ✓ Kontaktuose su žmonėmis įsijungia poreikis būti „geru“, „patogiu“, „priimamu“, tad iškyla rizika neprofesionaliam elgesiui;
 - ✓ Noras padėti kitiems ir palydėti pokyčių link neretai tampa spąstais pačiam, nes padėti galima tik tam, kuris pasirengęs padėti sau.
- ✓ Mokytojas susiduria su labai daug skirtingų lūkesčių iš skirtingų bendruomenės narių bei aplinkos – svarbu suprasti savo galias ir ribas.

SVARBŪS KLAUSIMAI, KAI SITUACIJA SUNKI/NEPATOGI

- Ar galite manimi pasitikėti?
- Ko konkrečiai norėtumėte paprašyti?
- Koks rezultatas jums tiktų?
- Kaip galite padėti to pasiekti man?
- Kokie sprendimo būdai jums jau pasiteisino, tiko?

LŪKESČIAI IR GALIMYBĖS

- ✓ LAIMĖ=REALYBĖ – LŪKESČIAI;
- ✓ Kartais mokytojas susiduria su neišpildomais lūkesčiais, todėl neretai aplanko su nesėkmės patyrimas;
- ✓ Dažnos nesėkmės menkina žmogaus savivertę;
- ✓ Lūkesčių matavimasis leidžia dalintis atsakomybe su kita puse ir siekti geresnio rezultato;
- ✓ Apie neadekvačius lūkesčius signalizuoja:
 - ✓ Pašliję tarpusavio santykiai;
 - ✓ Sveikatos sunkumai;
 - ✓ Finansiniai sunkumai.

MOKYTOJO GALIOS (1)

- ✓ Rūpintis savimi, atpažįstant nerimą keliančius signalus;
- ✓ Laiku kreiptis pagalbos;
- ✓ Aiškiai sutarti dėl mokytojo bei įstaigos galimybių ir ribų;
- ✓ Atrasti įdomių veiklų ir padėti vaikams tyrinėti aplinką ir mokytis;
- ✓ Pažinti vaiko individualumą metų bėgyje;
- ✓ Klausti, kai neaišku;
- ✓ Kurti ryšį su vaikais ir jų tėvais;

MOKYTOJO GALIOS (2)

- ✓ Būti aktyviu motyvuojant kurti ryšius bendruomenėje;
- ✓ Dalykiškai bendrauti, numatant susitikimo laiką, tikslus ir laikantis sutarimų;
- ✓ Stebėti tiek individualaus vaiko situaciją, tiek bendros grupės atmosferos ir ja dalintis su tėvais, pagalbos specialistais ar vadovais;
- ✓ Motyvuoti spręsti sunkumus;

MOKYTOJO GALIOS (3)

- ✓ Dalytis atsakomybe su svarbiais vaikui ir įstaigai žmonėmis sprendimuose dėl konkretaus vaiko situacijos, su grupe susijusių klausimų;
- ✓ Aiškiai pristatyti pasekmes...

MOKYTOJO RIBOS

- ✓ Išauklėti vaiką, tėvus, kolegas ar vadovus;
- ✓ Padėti vaikui išspręsti sunkumus, kai tėvai neprisiima atsakomybės;
- ✓ Suburti bendruomenę, kai kiti stokoja motyvacijos;
- ✓ Būti patogiu, geru, visiems patikti;
- ✓ Savo darbą paversti gyvenimu;
- ✓ Analizuoti ir teikti emocinę pagalbą šeimoms, patiriančioms sunkumų;
- ✓ Būti nuolat prieinamu.

APIBENDRINAME

- ✓ Esu PAKANKAMAI pasirengęs šiam darbui;
- ✓ Klaidos yra privaloma kasdienio proceso dalis, jos - apie matomas galimybes keisti(s);
- ✓ Darbe pagrindinė užduotis – būti PROFESIONALIU (neretai - nepatogiu), o ne geru (patogiu);
- ✓ „Akcentuoju tai, ką noriu matyti“: sėkmės palydi sėkmę, nesėkmės – nesėkmę.

